

**UCHWAŁA NR 605/LIX/2023
RADY MIEJSKIEJ W MYŚLENICACH**

z dnia 27 stycznia 2023 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Gminy Myślenice na lata 2023 – 2029.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249) – Rada Miejska w Myślenicach, uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Myślenice na lata 2023 – 2029 zgodnie z załącznikiem do niniejszej Uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Myślenice.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podpisania.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Myślenicach

mgr Waław Szczotkowski

Załącznik do uchwały Nr 605/LIX/2023
Rady Miejskiej w Myślenicach
z dnia 27 stycznia 2023 r.

**CENTRUM USŁUG
SPOŁECZNYCH**
W MYŚLENICACH
Z MYŚLĄ O POTRZEBACH

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE DLA GMINY MYŚLENICE
NA LATA 2023 - 2029**

MYŚLENICE

STYCZEŃ 2023 r.

Małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej.

Dz.U.1997.78.483 - Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. art. 18

Państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej uwzględnia dobro rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych.

Dz.U.1997.78.483 - Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. art. 71 pkt 1

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
2. Podstawy prawne realizacji Programu	4
3. Teoretyczne podstawy zjawiska przemocy w rodzinie.....	5
3.1. Definicja przemocy w rodzinie	5
3.2. Rodzaje i formy przemocy w rodzinie	6
3.3. Czynniki ryzyka przemocy w rodzinie.....	7
3.4. Skutki przemocy w rodzinie.....	9
4. Diagnoza środowiska i problemu.....	5
5. Adresaci programu	10
6. Cele programu	14
7. Realizatorzy Programu.....	14
8. Źródła finansowania	18
9. Monitorowanie.....	18
10. Spodziewane efekty.....	18
11. Miejsce i czas realizacji Programu	199
Spis tabel i wykresów.....	20

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE DLA GMINY MYŚLENICE NA LATA 2023 – 2029

1. Wprowadzenie

Fundamentalną cechą podejmowanych działań w obszarze przemocy domowej powinno być szybkie reagowanie prowadzące do przerwania przemocy oraz szybka i skuteczna pomoc osobom doznającym przemocy.

Przemoc w rodzinie jest zagadnieniem bardzo szerokim, zjawiskiem złożonym i wieloaspektowym, trudnym do zdiagnozowania. Rozmiar i szkodliwość zjawiska przemocą w rodzinie wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych.

Mówiąc o przemocy wobec członka rodziny, mamy na myśli różne zachowania i działania, naruszające prawa i dobra drugiej osoby, powodujące u niej cierpienie i szkody. Mogą to być przypadki ciężkich przestępstw związanych z pobiciem członka rodziny czy gwałtem na nim, lecz także zachowania, które nie są przestępstwem, ale naruszają prawa drugiej osoby, np. prawo do samostanowienia o sobie, do godności i szacunku, do odpoczynku, czy do własnego zdania.

Zjawisko przemocy powiązane jest często z innymi problemami społecznymi takimi jak: alkoholizm, narkomania, bezrobocie, ubóstwo, rozpad rodziny a także brak poczucia bezpieczeństwa i przynależności. W walce z tym zjawiskiem bardzo ważną sprawą są, więc konstruktywne i skuteczne działania wielu służb i instytucji. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w dla Gminy Myślenice na lata 2023 -2029 przedstawia strategię działania obejmującą zarówno pomoc rodzinom doznającym przemocy, jak również współdziałania lokalnej społeczności oraz instytucji i organizacji zajmujących się zjawiskiem przemocy w celu zminimalizowania zjawiska przemocy w rodzinie, a także jego skutków w wymiarze indywidualnym, rodzinnym oraz społecznym.

Program ten stanowi kontynuację i poszerzenie działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w Gminie Myślenice na lata 2016-2021. Zawiera on podstawowe definicje przemocy, diagnozę środowiska i problemu, regulacje prawne, cele, adresatów, realizatorów, źródła finansowania oraz spodziewane efekty.

Działania w Programie mają charakter długofalowy i wielokierunkowy, dotyczą przede wszystkim profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pomocy osobom uwikłanym w przemoc. Jest dokumentem otwartym i podczas jego realizacji możliwe jest wskazanie nowych zadań, które będą określać nowe potrzeby, działania w celu zmniejszania zjawiska przemocy w rodzinie.

2. Podstawy prawne realizacji Programu

Działania zaplanowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy w Myślenicach na lata 2023-2029 realizowane będą w szczególności w oparciu o zapisy następujących aktów prawnych:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1249)
2. Ustawa z dnia z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. 2019 poz. 1818)
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. 2021 poz. 2268z pon. zm.)
4. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2022r. poz. 447 z późn. zm.)
5. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2021r. poz. 1119 z późn. zm.)

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy w Myślenicach na lata 2023-2029 jest skorelowany z następującymi programami o charakterze strategicznym, funkcjonującymi na poziomie krajowym, wojewódzkim i gminnym:

1. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022
2. Małopolski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie do 2023 roku
3. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Myślenice na lata 2023- 2030.
4. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025
5. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Myślenice na lata 2021-2023.

Małopolski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie do 2023 roku wskazuje na zadanie tworzenia warunków do skutecznego funkcjonowania interdyscyplinarnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w województwie małopolskim w następujących obszarach:

1. Postawy i zachowania wolne od przemocy tj.:
 - a. Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej, w tym opracowywanie materiałów informacyjno-edukacyjnych w zakresie przemocy w rodzinie
 - b. Prowadzenie kampanii społecznych dotyczących przemocy w rodzinie
 - c. Realizacja i upowszechnianie działań służących wzmocnieniu więzi rodzinnych.
2. Zasoby informacyjne tj.:
 - a. Diagnozowanie zjawisk i problemów w obszarze przemocy w rodzinie
 - b. Diagnozowanie zasobów instytucjonalnych
 - c. Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych kadr zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
 - d. Diagnozowanie problemów, potrzeb i rozwiązań dla systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
 - e. Przeprowadzenie badania opinii mieszkańców Małopolski
 - f. Upowszechnienie rekomendacji z przeprowadzonych badań, analiz, itp.
3. Kompetentne służby, tj.:
 - a. Zwiększenie kompetencji i umiejętności przedstawicieli instytucji i organizacji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez m.in.

- i. Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej, w tym opracowywanie materiałów informacyjno0edukacyjnych w zakresie przemocy w rodzinie
 - ii. Organizowanie szkoleń, w tym w oparciu o wytyczne Ministerstwa
 - iii. Organizowanie warsztatów, seminariów dla służb zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
 - iv. Wdrożenie systemu wsparcia dla kadr realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
 - b. Wzmocnienie współpracy interdyscyplinarnej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- 4. Instytucje zorientowane na profilaktykę przemocy w rodzinie i skuteczną interwencję tj.:
 - a. Wytyczanie kierunków działań dla podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
 - b. Wspieranie działalności instytucji i organizacji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

3. Teoretyczne podstawy zjawiska przemocy w rodzinie

3.1. Definicja przemocy w rodzinie

W świetle Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jako przemoc w rodzinie należy rozumieć: "jedorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny (małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, osoba pozostająca we wspólnym pożyciu), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą".

W celu rozpoznania przemocy w rodzinie należy zwrócić uwagę na charakteryzujące ją kryteria:

1. **Intencjonalność** - Przemoc jest zamierzonym i świadomym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie drugiej osoby.
2. **Asymetria sił**- W relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Osoba doświadczająca przemocy jest słabsza a osoba ją stosująca - silniejsza.
3. **Naruszenie dóbr i praw osobistych drugiego człowieka** - Osoba stosująca przemoc wykorzystując przewagę siły, narusza podstawowe prawa drugiej strony (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.).
4. **Powodowanie szkody i cierpienia** - Osoba stosująca przemoc naraża zdrowie i życie drugiej strony na poważne szkody. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że będąc poddaną takiemu oddziaływaniu ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Rozróżniając przemoc od zachowania przemocowego zwraca się uwagę na fakt, iż zjawisko przemocy w rodzinie jest rodzajem relacji, w której jedna ze stron podporządkowana jest drugiej; osoba wykorzystuje swoją przewagę na każdym polu, by zdominować drugą szeregiem powtarzających się zachowań agresywnych lub zaniechaniem zachowań pozytywnych. Ważna jest powtarzalność zachowań – jeden akt przemocy nie stanowi jeszcze o tymże jest to relacja przemocowa. Tak definiować można sytuację, gdy tych zachowań było więcej i trwały przez pewien

czas. Natomiast o konflikcie w relacji mówimy wtedy, gdy są zachowane tylko trzy z czterech filarów definiujących przemoc: tj. są to agresywne zachowania świadome, zamierzone, mające za cel naruszenie dobra i praw osobistych osoby, powodujące ból i cierpienie ale powstałe w sytuacji równowagi sił w relacji. Żadna z osób nie ma przewagi siły a zachowania agresywne występują z obu stron.

3.2. Rodzaje i formy przemocy w rodzinie

Stowarzyszenie Niebieska Linia wskazuje kilka rodzajów przemocy, do której może dochodzić w rodzinie: przemoc fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną oraz zaniedbanie.

Przemoc Psychiczna

Jest podstawą wszelkich form przemocy. Polega na wywieraniu presji na osobę w celu sprawowaniu nad nią kontroli i podporządkowania jej swojej woli. Jej istotą jest naruszenie godności osobistej. Stanowi podstawę wszelkich innych form przemocy i zazwyczaj z nimi współwystępuje. Przykładem mogą być: wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów i planów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna poprzez kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, uniemożliwianie schronienia, degradacja werbalna czyli wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb i wulgaryzmów, straszenie zastosowaniem siły.

Przemoc Fizyczna

Polega na naruszeniu nietykalności cielesnej lub niesie takie ryzyko. Przykłady: popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, gaszenie papierosów na ciele, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, szarpanie np. za włosy lub uszy, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy, itp.

Przemoc Seksualna

Dotyczy sfery seksualnej, jej celem jest poniżenie drugiej osoby, odebranie jej godności, polega na naruszeniu intymności. Jej istotą jest zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Występuje wówczas przymus jako na bezpośrednie użycie siły lub emocjonalny szantaż, groźba lub podstęp by osobę skłonić do preferowanego zachowania. Np.: gwałt, molestowanie seksualne, wymuszanie pożycia, obmacywanie, dotykanie intymnych części ciała, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, uwagi i żarty o charakterze seksualnym, przymuszanie do oglądania treści charakterze seksualnym bądź pornograficznym itp.

Przemoc Ekonomiczna

Dotyczy sfery materialnej, polega na celowym niszczeniu własności, pozbawianiu środków lub tworzeniu warunków, gdy trudno jest zaspokoić podstawowe potrzeby min. uniemożliwianiu podjęcia pracy zarobkowej i wymuszanie pracy nieodpłatnej, odbieranie zarobionych pieniędzy, niszczeniu rzeczy, zabieraniu pieniędzy, ograniczanie dostępu do zasobów rodziny, w przypadku wspólnej firmy na nieopłacaniu składek, ubezpieczeń i niewypłacaniu zarobionych pieniędzy, wymaganiu, by sprawozdawać się z każdej wydanej złotówki, pozbawianiu informacji na temat stanu majątku

rodziny, zaciąganiu kredytów i pożyczek na wspólne konto, zmuszaniu do spłacania długów, sprzedawaniu rzeczy osobistych bądź wspólnych bez uzgodnienia itp.

Przemoc poprzez zaniedbanie

Dotyczy naruszenia obowiązku opieki ze strony najbliższych. Jego istotą jest niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych drugiego człowieka. Odnosi się do dzieci, osób starszych czy niepełnosprawnych lub chorych, których dobry stan wymaga opieki ze strony domowników. Polega na min. na braku zainteresowania potrzebami innej osoby, świadomym ich ignorowaniu, pozbawianiu środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, braku pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, itp.

Formy przemocy w rodzinie

Czynna i bierna:

1. czynna – ma miejsce wówczas, gdy gniew agresora jest skierowany bezpośrednio na ofiarę i gdy agresor podejmuje działania krzywdzące fizycznie, psychicznie, seksualnie;
2. bierna – ma miejsce wówczas, gdy gniew manifestowany jest brakiem zainteresowania ofiarą lub unikaniem interakcji powodującej wybuchy złości, oznacza zaniedbanie w sferze fizycznej i emocjonalnej ;

Gorąca i chłodna:

1. gorąca – przemoc spontaniczna, naładowana złością, gniewem i agresją z towarzyszącymi bogatymi formami ekspresji: krzyk, głośne wyzwiska, rękoczynny, impulsywne zachowania itp., zwykle pojawia się nagle i stosunkowo szybko mija;
2. chłodna – przemoc instrumentalna, obejmująca formy działania z premedytacją, które mogą mieć cele pozytywne (np. ma na względzie czyjeś dobro, o podłożu ideologicznym), wbrew pozorom jest ona silnie nacechowana emocjami, które są tłumione i kontrolowane.¹

3.3. Czynniki ryzyka przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie jest bardzo złożonym zjawiskiem, na którego występowanie ma wpływ wiele czynników dotyczących obszarów funkcjonowania zarówno jednostki, jak i środowiska w którym żyje. Znajomość tychże czynników ryzyka stanowi zasób w diagnozowaniu sytuacji w rodzinie, tworzeniu indywidualnego planu pomocy dla rodziny oraz budowania programów profilaktycznych.

Za literaturą podmiotu Małopolski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wymienia następujące wymiary zwiększające ryzyko pojawienia się przemocy w rodzinie:

Wymiar makrosystemowy

1. „normy społeczne i kulturowe: przyzwolenie społeczne na stosownie przemocy domowej oraz kar cielesnych wobec dzieci, przekonania związane z rolą mężczyzny w rodzinie, przekonania o prawie rodziców do dominacji nad dziećmi, mężczyzn nad kobietami, tajemnicy rodzinnej (przekonanie o tym, że o sytuacji rodzinnej, problemach w niej występujących nie powinno się nikomu mówić, są one wyłączną sprawą członków rodziny), mity i stereotypy społeczne na temat osób i rodzin uwikłanych w przemoc;

¹ Ciesielska, M. *Rodzaje, formy i cykl przemocy w rodzinie*, Zeszyty Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy, nr 12(3)/2014, str.7

2. niewielkie sankcje wobec osób stosujących przemoc bądź ich nieegzekwowanie;
3. nierówności społeczne i dyskryminacja (np. ze względu na płeć, wiek, status materialny itp.);
4. środowisko będące źródłem stresu: bezrobocie, problemy w pracy, złe warunki mieszkaniowe, kumulacja problemów życiowych;
5. izolacja społeczna: mała ilość kontaktów społecznych, brak wsparcia społecznego;

Wymiar rodzinny

1. doświadczanie przemocy lub bycie świadkiem przemocy w dzieciństwie;
2. odroczone, mało przewidywalne zachowania rodziców;
3. bezradna, bezwolna matka, doświadczająca przemocy lub stosująca przemoc wobec dzieci;
4. peryferyczny ojciec, emocjonalnie mało zaangażowany w relację z dzieckiem, wyłączony z opieki nad dzieckiem, stosujący manipulację lub wręcz psychopatyczny;
5. wykorzystywanie w rodzinie przez osoby bliskie;
6. zaniedbania w dzieciństwie;
7. brak akceptacji i właściwych relacji z bliskimi, brak więzi emocjonalnych w rodzinie, rozpad więzi, chłód;
8. samotność dziecka, niedostrzeganie jego emocji lub manipulacja emocjami dziecka;
9. dziedziczenie wzorca przemocy;
10. wzory agresywnego zachowania w rodzinie i środowisku;
11. multiplikacja problemów występujących w rodzinie: np. uzależnienia, nadużywanie alkoholu, problemy finansowe, ubóstwo itp.;
12. zachowania przemocowe, w tym w szczególności dotyczące ról w rodzinie, powodujące lęk;

Wymiar materialny

1. ubóstwo lub bardzo dobra sytuacja materialna kosztem nadmiernej pracy przy braku, chłodnych bądź przemocowych relacjach;
2. obserwowanie przemocy ekonomicznej w rodzinie w dzieciństwie;
3. doświadczanie w dzieciństwie manipulacji materialnymi środkami w związku z zapewnieniem lojalności wobec konkretnego rodzica;

Wymiar osobowościowy

1. słaba kontrola swojego zachowania;
2. niska samoocena;
3. potrzeba dominacji i wywierania wpływu;
4. nieumiejętność radzenia sobie ze stresem;
5. zaburzenia osobowości, w szczególności narcyzm, osobowość nieprawidłowa (psychopatia);
6. uzależnienia;
7. zanik lub zmniejszenie sprawności seksualnej;
8. podatność na doznawanie krzywdy, w szczególności trwanie w szkodliwym układzie;
9. brak zdolności przystosowywania się do zmieniających się warunków środowiskowych oraz utrzymywania optymalnego funkcjonowania psychospołecznego (dezadaptacyjność);

Wymiar poznawczy, wyobraźniowy

1. dotyczy w szczególności osób stosujących przemoc seksualną
2. obsesyjne fantazje seksualne, wcześniej uwarunkowane np. pornografią (tzw. imprinting);
3. preferowanie bezosobowych relacji seksualnych;
4. wrogość w zakresie poglądów i przekonań wobec kobiet.”

3.4. Skutki Przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie dotyka nie tylko osobę bezpośrednią jej doświadczającą i osobę ją stosującą, ale wszystkich członków rodziny. Rodzina, które powinna zapewniać bezpieczeństwo, troskę, szacunek i miłość staje się polem walk, w których mogą być tylko przegrani. Skutki przemocy dotyczą więc zarówno ofiarę, jak i świadków zachowań przemocowych.

W klasyfikacji ICD-11 wymienione zostały następujące skutki stosowania przemocy: pojawienie się lub zaostrzenie takich objawów jak: znaczny strach, psychologiczny dystres, zakłócające normalne funkcjonowanie objawy somatyczne, lęk przed ponownym wystąpieniem nadużyć, który znacząco ogranicza którąś z głównych czynności życiowych ofiary (praca, edukacja, religia, usługi medyczne, relacje interpersonalne)².

U osób narażonych na działanie stresora traumatycznego, którym może być sytuacja bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia, śmierć bliskiej osoby lub bycie świadkiem wypadku czy innej sytuacji zagrażającej życiu nawet obcej nam osoby może rozwinąć się PTSD (ang. post traumatic stress disorder), czyli zespół stresu pourazowego, zaliczamy do grupy zaburzeń lękowych. Do najczęściej występujących objawów należą: izolowanie się od otoczenia, nadmierne, nieadekwatne reakcje na bodźce, np. wybuchy gniewu, ponowne przeżywanie (flashbacks): niezwykle żywe i intensywne wspomnienia dotyczące przebiegu traumatycznego zdarzenia, które pojawiają się niezależnie od woli, koszmary sennie związane z traumatyczną sytuacją, anhedonia: niezdolność do odczuwania przyjemności, unikanie sytuacji mogących budzić wspomnienia związane z sytuacją, która spowodowała traumę, myśli samobójcze, zaburzenia snu, kołatanie serca, bóle głowy, przyspieszony oddech, brak apetytu.

Dziecko będące świadkiem przemocy zawsze jest również ofiarą, z uwagi na niezdolność do emocjonalnego poradzenia sobie z obserwowaną sytuacją, poczucie bezsilności i niezrozumienia. O stresie pourazowym u dzieci mówimy, gdy dziecko doświadcza lub jest świadkiem zdarzeń zagrażających jego życiu i zdrowiu lub najbliższych mu osób, jak np. rodzice i rodzeństwo bądź zdarzeń, które dziecko odbiera jako zagrażające życiu i zdrowiu. Zdarzenie to jest dla dziecka tak trudne, że nie umie ono emocjonalnie sobie z nim poradzić, co uruchamia intensywne reakcje fizyczne i psychiczne, które mogą przerażać w równym stopniu, co samo zdarzenie traumatyczne. Należą do nich: przytłaczające poczucie przerażenia i bezsilności, nagły wzrost tętna, drżenie ciała, zawroty głowy, utrata kontroli nad zwieraczami, nadmierna czujność, wzburzenie bądź smutek. Dziecko może zacząć zachowywać się w sposób zdezorganizowany, nieprzewidywalny, często niezrozumiały dla otoczenia. W odróżnieniu od dorosłych, którzy unikają sytuacji skojarzonych z traumą, dzieci mogą w sposób uporczywy powtarzać odgrywanie tragicznego zdarzenia przez zabawę, historie lub rysunki³.

Z kolei zespół dziecka maltretowanego polega na różnych sposobach krzywdzenia dzieci. Według Światowej Organizacji Zdrowia (*World Health Organization – WHO*), za zespół dziecka maltretowanego uważa się "każde zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej, społeczeństwa lub państwa, które ujemnie wpływa na zdrowie, rozwój fizyczny i psychiczny dziecka". Zostały również wskazane kategorie maltretowania, które obejmują: bicie i maltretowanie fizyczne, gwałt i nadużycia seksualne, prześladowanie emocjonalne, głodzenie, zaniedbanie fizyczne i emocjonalne oraz zaniedbanie lecznicze. Krzywdzenie dziecka może doprowadzić do kalectwa fizycznego, upośledzenia umysłowego, zaburzeń psychicznych oraz emocjonalnych, a w najgorszym przypadku nawet do zgonu.⁴ [Zespół dziecka maltretowanego] (maltreatment child syndrom) to termin

² Rode, D. Psychologiczne i relacyjne wyznaczniki przemocy domowej. Charakterystyka sprawców, str. 16

³ PTSD (zespół stresu pourazowego) | Objawy, przyczyny, leczenie (medicover.pl), dostęp: 15.09.2022r.

⁴ Zespół dziecka maltretowanego | Czasopismo dla lekarzy pediatrów (przegladpediatryczny.pl), dostęp: 15.09.2022r.

medyczny o bardzo szerokim znaczeniu pojęciowym, zawierający w swojej istocie szereg różnych zespołów klinicznych⁵. Jest jednak jeszcze wiele innych, rzadziej dostrzeganych skutków przemocy stosowanej wobec dzieci. Można zaliczyć do nich brak poczucia bezpieczeństwa, przynależności uczuciowej do osób najbliższych, obniżoną samoocenę, nieakceptowanie siebie, poczucie zagubienia, krzywdy i winy, trudności w nawiązywaniu kontaktu z otoczeniem. Osoby będące ofiarami przemocy przeżywają stany depresyjne i lęki, są egocentryczne, bierne i zależne lub agresywne i nadpobudliwe (dotyczy to głównie dzieci). Obserwuje się również zaburzenia poznawcze tj. zaburzenia w pamięci, koncentracji uwagi oraz zaburzenia zachowania i emocjonalne.

4. Diagnoza środowiska i problemu

Rodzina zgodnie ze swoimi funkcjami, ma zapewnić bezpieczne schronienie dla swoich członków, którzy tworzą jedność dzięki wzajemnej pomocy i opiece. W swojej definicji jest określana także jako podstawowa komórka społeczna, na bazie której rozwija się całe społeczeństwo. Każdy człowiek do prawidłowego rozwoju potrzebuje stabilnego i przewidywalnego środowiska, które jest w stanie zaspokoić jego potrzeby. Pragnie środowiska, które jest dla niego oparciem, panuje w nim miłość i zrozumienie.

Zgodnie z danymi otrzymanymi przez Wydział Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Myślenicach ilość podejmowanych interwencji związanych z przemocą w rodzinie na terenie miasta i gminy Myślenice przedstawia się następująco:

Tabela 1- Ilość interwencji Policji

Rok	Miasto Myślenice	Gmina Myślenice
2019	202	233
2020	180	307
2021	204	299

Powyższe dane wskazują na fakt, iż ilość interwencji funkcjonariuszy Policji jest znacząco większa wśród osób zamieszkujących tereny wiejskie. Warto również zwrócić uwagę, że w roku 2020 znacząco wzrósł odsetek interwencji w gminie Myślenice w porównaniu do poprzedniego roku. Niewielkie różnice z kolei można zauważyć analizując statystyki Prokuratury Rejonowej w zakresie prowadzonych postępowań z zakresu przemocy w rodzinie z art. 207 kk (Tabela 2).

Tabela 2 - Prowadzone postępowania - art. 207 kk

Rok	Ilość prowadzonych postępowań	Odmowa wszczęcia postępowań	Umorzone postępowanie	Akt oskarżenia
2019	36	14	11	10
2020	49	14	21	11
2021	44	21	11	10

⁵ [Przemoc w rodzinie - zespół dziecka maltretowanego | tekst nr 1363 \(edux.pl\)](#), dostęp: 15.09.2022r.

Warto zwrócić uwagę iż w latach 2020 i 2021 nie było ani jednego aktu oskarżenia w związku z art. 190§1 kk, a ilość prowadzonych postępowań z powyższego artykułu znacząco zmalała na terenie Gminy Myślenice w porównaniu do roku 2019. Dane te zostały przedstawione w Tabeli 3.

Tabela 3- Prowadzone postępowania- art. 190§1 kk

Rok	Ilość prowadzonych postępowań	Odmowa wszczęcia postępowania	Umorzone postępowanie	Akt oskarżenia
2019	10	2	2	5
2020	3	1	2	0
2021	2	1	1	0

W 2021 roku 635 rodziny było objętych pomocą społeczną, a liczba osób w tych rodzinach wyniosła 1420. Należy stwierdzić, że w 2021 roku nastąpił wzrost liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej w porównaniu z 2020 rokiem o 91 rodzin. W 2021 roku, najczęstszymi przesłankami udzielenia pomocy zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej były: niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, bezrobocie oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych. W dalszym ciągu w wielu rodzinach występują problemy związane z przemocą w rodzinie. Jednakże zgodnie z informacjami ze sprawozdania jednorazowego dotyczącego pomocy udzielanej osobom doświadczającym przemocy w rodzinie w czasie stanu epidemii wprowadzonego w związku z rozpowszechnieniem się wirusa COVID-19 liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego zmalała o 171. W samej Gminie Myślenice w 2021 roku zmalała ilość prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” w odniesieniu do poprzednich lat, co obrazuje Tabela 4.

Tabela 4- Porównanie procedur „Niebieskie Karty” w latach 2019-2021

Rok	Liczba rodzin wobec których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”	wszczęte przez KPP	wszczęte przez MGOPS/CUS	wszczęte przez GKRPA	wszczęte przez inne instytucje
2019	53	43	5	11	1
2020	60	50	6	4	0
2021	49	37	9	3	0

Zmniejszenie ilości rodzin objętych pomocą w związku z przemocą w rodzinie nie zmienia jednak ogólnej sytuacji Gminy Myślenice, w której w dalszym ciągu dochodzi do przemocowych zachowań między najbliższymi osobami. W samym 2021 roku Zespół Interdyscyplinarny do spraw

przeciwdziałania przemocy w rodzinie swoją pomocą objął 179 osób w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Informacje gromadzone przez Zespół Interdyscyplinarny, Centrum Usług Społecznych oraz Urząd Miasta i Gminy Myślenice stanowiły podstawę do poznania skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz podejmowanych działań profilaktycznych.

Gmina Myślenice jest gminą miejsko – wiejską. Administracyjnie w skład gminy wchodzi miasto i 17 sołectw. Około 60% ogółu ludności zamieszkującej gminę to mieszkańcy obszarów wiejskich. Pozostała część to mieszkańcy Myślenic. Z analizy danych zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Gminy Myślenice na lata 2016-2022 wynika, że zjawisko przemocy częściej występuje na obszarach wiejskich, a liczba osób z tych obszarów doświadczających przemocy, jest średnio o połowę większa, niż w mieście. Zgodnie z raportem MUW w Krakowie prezentującym wyniki badań osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie są nadal częściej kobiety. Jest to odsetek utrzymujący się na poziomie powyżej 60%. Częściej także ofiarami przemocy padają kobiety niż mężczyźni. W Gminie Myślenice odsetek ten jest większy co pokazuje Tabela 5.

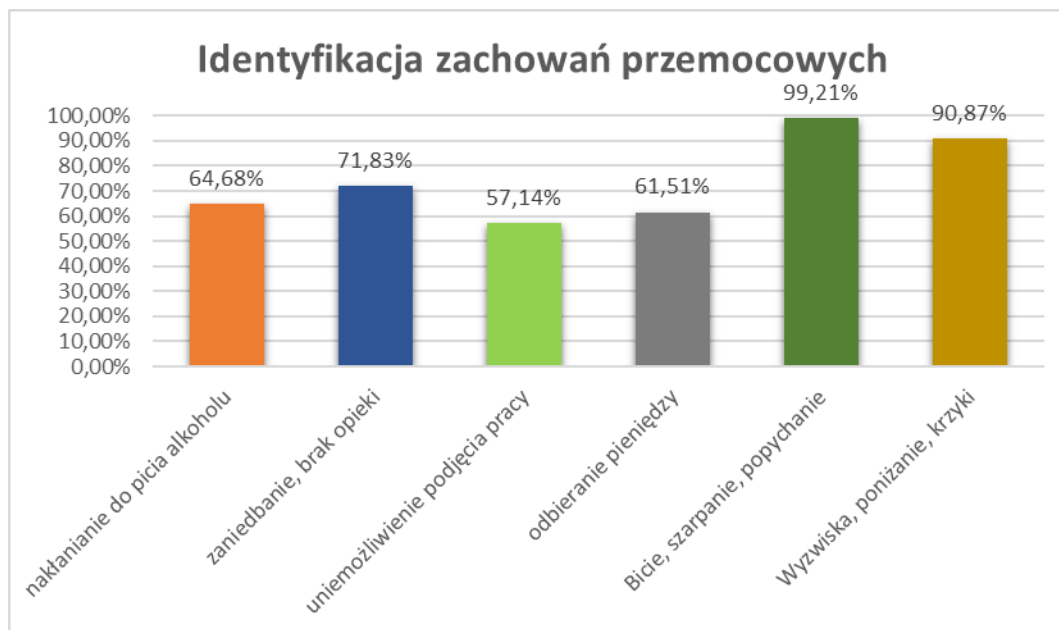
Tabela 5- Porównanie kobiet i mężczyzn jako osób doświadczających przemocy w rodzinie

Rok	Kobiety jako osoby Doświadczające przemocy w procedurze Niebieskie Karty	Mężczyźni jako osoby doświadczające przemocy w procedurze Niebieskie Karty
2019	46	7
2020	51	5
2021	54	8

Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych Gmina Myślenice przeprowadzona w 2021r. w okresie wskazuje, że mieszkańcy Gminy identyfikują różne formy przemocy w rodzinie. Wykres 1 przedstawia procentowy wskaźnik odpowiedzi badanych respondentów. ⁶

⁶ https://cusmyslenice.pl/wp-content/uploads/2022/01/Diagnoza_Zagrozen_Spolecznych_Gmina-Myslenice-2021.pdf,
dostęp 15.09.2022r.

Wykres 1- Identyfikacja zachowań przemocowych

Zgodnie z powyższymi informacjami mieszkańcy najliczniej wskazali twierdzenia odpowiadające przemocy fizycznej (99,21%) i psychicznej (90,87%). Na uwagę zasługuje też fakt, że prawie 72% respondentów do przemocy zaliczyło zaniedbanie i brak opieki oraz identyfikowało niewłaściwe zachowanie w formie odbierania pieniędzy (61,51%). Jest to szczególnie ważne w obliczu raportu „Ogólnopolskiej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie” z 2019r., z którego wynika, że około 14% dorosłych Polaków nie w pełni rozumie zjawisko przemocy ekonomicznej uznając za normalne niektóre rodzaje przemocowych zachowań.

Z Ogólnopolskiej Diagnozy wynika również, iż ponad połowa Polaków (57%) twierdzi, że w ich życiu zdarzyło się, że doświadczyli jakiejś formy przemocy w rodzinie. Powyższe wyniki są porównywalne do tych uzyskanych z Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych. Na terenie Gminy Myślenice prawie 47% osób zna rodziny w których stosowana jest przemoc. Z kolei wśród respondentów było około 14% osób, które same kiedykolwiek doświadczyły przemocy. Najczęściej osobą ją stosującą był ojciec, a kolejno rodzeństwo, mąż oraz osoba z rodziny.

Wśród badanej w 2021r. młodzieży większość ankietowanych przyznała, że ma dobre lub bardzo dobre relacje z rodzicami. Na uwagę zasługuje również fakt, iż 99% ankietowanej młodzieży przyznało, że w domu czuje się bezpiecznie.

Niepokojącym jednak jest fakt, iż zgodnie z raportem tylko niecałe 33% ankietowanych zna instytucje pomocowe na terenie Miasta i Gminy Myślenice. Brak wiedzy na temat instytucjonalnych źródeł wsparcia widoczny był również wśród ankietowanych dzieci i młodzieży. Te dane zostały potwierdzone również w diagnozie z 2022r. sporządzonej w ramach programu Ośłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”, w której ankietowani nisko oceniali efektywność instytucji w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (ok. 20% badanych).

Zebrane dane ukazują problem przemocy w rodzinie w innym świetle. O ile mieszkańcy Gminy Myślenice mają większą świadomość dotyczącą samego zjawiska przemocy, o tyle w dalszym ciągu brakuje im wiedzy na temat możliwych form i źródeł pomocy dostępnych na terenie Gminy.

5. Adresaci programu

Adresatami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie są:

1. Rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy w rodzinie
2. Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy
3. Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi lub dotkniętymi przemocą w rodzinie
4. Społeczność lokalna Miasta i Gminy Myślenice

6. Cele programu

Działania podejmowane w Programie mają charakter wielokierunkowy. Do opracowania i realizacji Programu zaproszono specjalistów i praktyków reprezentujących instytucje i podmioty zaangażowane w działania profilaktyczne dotyczące przemocy w rodzinie z terenu gminy Myślenice. Profesjonalna wiedza i doświadczenie współpracującej kadry specjalistów gwarantuje, iż ustalone cele i zaplanowane działania zwiększą skuteczność podejmowanych wysiłków, co przełoży się na ograniczenie zjawiska przemocy w gminie.

Cel Główny

Tworzenie warunków do skutecznego funkcjonowania interdyscyplinarnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Cele szczegółowe

Cel 1. Zintensyfikowanie działań o charakterze profilaktycznym adresowanych do mieszkańców gminy

Cel 2. Skuteczna pomoc i wsparcie udzielane osobom doświadczającym przemocy w rodzinie

Cel 3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Cel 4. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

**Działania o charakterze profilaktycznym adresowanych
do mieszkańców gminy**

L.p	Zadanie	Działanie	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie	przygotowanie sprawozdań dotyczący przemocy w rodzinie	CUS	I i II półrocze roku
		zbieranie aktualnych informacji z na temat rozmiarów problemu przemocy w rodzinie oraz zasobów środowiska lokalnego (statystyki KPP/ CUS/ GKRPA/ szkoły i przedszkola/prokuratury)	GKRPA CUS KPP Szkoly Przedszkola Prokuratura	
		sporządzanie ankiet dotyczących świadomości mieszkańców gminy na temat zjawiska przemocy w rodzinie i udostępnienie ich społeczności lokalnej do wypełnienia	CUS	minimum co 3 lata
		prezentowanie wyników sprawozdań i diagnoz wśród mieszkańców gminy	CUS	
2.	Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych	Zamieszczanie w lokalnej prasie i mediach społecznościowych materiałów informacyjnych dotyczących przemocy w rodzinie oraz informacji o możliwości uzyskania pomocy na terenie gminy	CUS Szkoly Przedszkola GKRPA	Na bieżąco
3.	Wzmacnianie umiejętności komunikacyjnych i rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy	Warsztaty edukacyjno-profilaktyczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych	CUS Szkoly, Przedszkola KPP Straż Miejska	Na bieżąco
4.	Wzmacnianie kompetencji wychowawczych	Prowadzenie warsztatów/ zajęć/ spotkań/ konferencji edukacyjno-profilaktycznych dla rodziców	CUS Szkoly, Przedszkola	Na bieżąco

5.	Współpraca z instytucjami/ podmiotami z terenu gminy w celu prowadzenia edukacji o przemocy w rodzinie	Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych	CUS KPP Straż Miejska GKRPA Parafia Rzymskokatolicka pw. NNMP w Myślenicach Służba Zdrowia	Na bieżąco
5.	Prowadzenie poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego	Spotkania interwencyjne i pedagogizujące	CUS Szkoły, przedszkola	Na bieżąco
Pomoc i wsparcie udzielane osobom doświadczającym przemocy w rodzinie				
L.p	Zadanie	Działanie	Realizatorzy	Termin
1.	Zagwarantowanie bezpieczeństwa poprzez odizolowanie osób doświadczających przemocy od osób ją stosujących	Umieszczenie szczególnie kobiet w ciąży i matek z małymi dziećmi w mieszkaniu chronionym	CUS	Na bieżąco
		Opracowanie uchwały umożliwiającej przyznanie lokali socjalnych w pierwszej kolejności osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	CUS Urząd Miasta i Gminy Myślenice	Do 2024r.
2.	Poszerzenie oferty pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	Uruchomienie telefonu zaufania na terenie gminy	CUS	Do 2026r.
		Utworzenie samopomocowej grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie		Do 2025r.
		Zatrudnienie specjalistów do pracy z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie tj. pedagog, psycholog, interwent kryzysowy		Do 2026r.
		Prowadzenie procedury „Niebieska karta”		Na bieżąco

Oddziaływania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie				
L.p	Zadania	Działania	Realizatorzy	Termin
1.	Monitorowanie zachowań osób skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie	Wymiana informacji między służbami o osobach skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie	KPP	Na bieżąco
2.	Rozwój indywidualnych oddziaływań skierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie	Motywowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych	CUS	Na bieżąco
		Prowadzenie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	OIKiP	Na bieżąco
3.	Odseparowanie osób stosujących przemoc od osób jej doświadczających	Wydawanie nakazów natychmiastowego opuszczenia mieszkania oraz zakazów zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia co najmniej na najbliższe 14 dni	KPP Prokuratura Rejonowa	Na bieżąco
Kompetencje przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie				
L.p	Zadanie	Działania	Realizatorzy	Termin
1.	Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie	Zatrudnienie certyfikowanego superwizora w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	CUS	Do 2024r.
		Szkolenia z zakresu tzw. kompetencji miękkich	KPP Straż Miejska CUS	Na bieżąco
		Szkolenia z zakresu diagnozowania, monitorowania i ewaluacji działań podejmowanych w rodzinie dotkniętej przemocą w rodzinie oraz	CUS	Na bieżąco

		prowadzenia procedury „Niebieskie Karty”		
		Organizacja konferencji w celu wzmocnienia gotowości do współpracy interdyscyplinarnej	CUS	1 raz na 2 lata

7. Realizatorzy Programu

Realizatorami programu będą instytucje i podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy Myślenice:

1. Centrum Usług Społecznych w Myślenicach
2. Komenda Powiatowa Policji w Myślenicach
3. Straż Miejska w Myślenicach
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Myślenicach
5. Kuratorzy Sądu Rejonowego w Myślenicach
6. Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa w Myślenicach
7. Szkoły i przedszkola w gminie Myślenice
8. Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Myślenicach
9. Służba Zdrowia

8. Źródła finansowania

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie będzie finansowany ze środków własnych Gminy Myślenice oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

9. Monitorowanie

Realizacja Programu będzie systematycznie wykonywana i monitorowana przez Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie art. 9b pkt 1 i 2:

„1. Zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

2. Zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w **art. 9a zespół interdyscyplinarny**, ust. 3 i 5, oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- a) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- b) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- c) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- d) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- e) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie”.

Monitorowanie programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podjęcie działań korygujących. Informacje uzyskane pozwolą na rozwijanie Programu i zaplanowanych działań w przyszłości. Monitoring będzie prowadzony przez Centrum Usług Społecznych w Myślenicach na podstawie informacji uzyskanych od realizatorów Programu. Ostateczne efekty zostaną podsumowane w raporcie po zakończeniu realizacji w/w działań. Przy ocenie programu będą brane pod uwagę następujące wskaźniki:

- 1) Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych
- 2) Liczba działań profilaktycznych podejmowanych przez realizatorów Programu
- 3) Liczba osób/ rodzin objętych pomocą w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- 4) Liczba osób przeszkolonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- 5) Ilość uczestników programów korekcyjno-edukacyjnych
- 6) Liczba uruchomionych procedur „Niebieska Karta”
- 7) Liczba postępowań przygotowawczych wobec sprawców przemocy w rodzinie
- 8) Liczba interwencji policji związanych z przemocą w rodzinie
- 9) Liczba wydanych **nakazów natychmiastowego opuszczenia mieszkania oraz zakazów zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia na najbliższe 14 dni**

10. Spodziewane efekty

Spodziewanym efektami działań realizowanych w ramach Programu będą:

- 1) Zmiana postaw społecznych względem przemocy w rodzinie – zwiększenie świadomości mieszkańców gminy Myślenice w zakresie rodzajów, form, przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz mechanizmów psychologicznych utrzymujących cykl przemocy
- 2) Wzrost rozpoznawalności instytucji oferujących profesjonalną pomoc osobom i rodzinom uwikłanym w przemoc
- 3) Zwiększenie skuteczności działań podejmowanych przez przedstawicieli instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie- zwiększenie wiedzy i kompetencji przedstawicieli instytucji z terenu gminy Myślenice w zakresie diagnozowania, monitoringu i ewaluacji
- 4) Wzmocnienie współpracy interdyscyplinarnej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- 5) Zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom uwikłanym w przemoc
- 6) Zmiana sposobu funkcjonowania osób stosujących przemoc w rodzinie na zachowania zgodne z normami społecznymi i rodzinnymi
- 7) Uwrażliwienie społeczność lokalna na sygnały o stosowaniu przemocy w rodzinie w najbliższym otoczeniu. Zmniejszenie tolerancji na przejawy przemocy domowej.
- 8) Spadek pozwolenia społecznego na stosowanie kar cielesnych wobec dzieci.

11. Miejsce i czas realizacji Programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie będzie realizowanych na terenie Miasta i Gminy Myślenice w latach 2023- 2029. Wdrażanie zaplanowanych działań rozpoczęte zostanie po jego uchwaleniu. Działania zaplanowane do realizacji

będą wprowadzane w formie ciągłej. Koordynatorem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jest Centrum Usług Społecznych w Myślenicach.

Spis tabel i wykresów

Tabela 1- Ilość interwencji Policji.....	100
Tabela 2- Porównanie procedur „Niebieskie Katy” w latach 2019-2021.....	110
Tabela 3- Porównanie kobiet i mężczyzn jako osób doświadczających przemocy w rodzinie.....	121
Tabela 6- Porównanie procedur „Niebieskie Katy” w latach 2019-2021.....	11
Tabela 7- Porównanie kobiet i mężczyzn jako osób doświadczających przemocy w rodzinie.....	12
Wykres 1 - Identyfikacja zachowań przemocowych.....	13

Uzasadnienie

Zgodnie z przepisem art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie „Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Gmina zobowiązana jest do opracowania i realizowania ww. programu. Dotychczasowy program uchwalony był na lata 2016-2022. Przyjęty tu program stanowi jego kontynuację i rozwinięcie.

W związku z zakończeniem stało się konieczne przyjęcie programu na lata kolejne.